

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobce: **A. I. A. H.**, zastoupený Mgr. Vratislavem Polkou, advokátem se sídlem Vinohradská 22, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, ve věci žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 11. 2015, č. j. OAM-364/ZA-P06-K03-2015, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 20. 10. 2016, č. j. 42Az 10/2015 – 55,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Rozhodnutí krajského soudu a jemu předcházející rozhodnutí žalované

[1] Rozhodnutím ze dne 20. 11. 2015, č. j. OAM-364/ZA-P06-K03-2015, Ministerstvo vnitra (dále jen „ministerstvo“) rozhodlo o neudělení mezinárodní ochrany žalobci podle § 12 až § 14b zákona č. 325/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Žalobce toto rozhodnutí převzal 8. 12. 2015.

[2] Žalobce rozhodnutí ministerstva napadl žalobou ze dne 8. 12. 2015 ke Krajskému soudu v Ústí nad Labem (dále jen „krajský soud“), doručenou soudu 10. 12. 2015.

[3] Plnou mocí ze dne 26. 8. 2016 bylo krajskému soudu oznámeno zvolení JUDr. Richarda Třeštíka zástupcem žalobce.

[4] Usnesením ze dne 22. 9. 2016, č. j. 42 Az 10/2015 - 52, téhož dne doručeným zástupci žalobce JUDr. Richardu Třeštíkově, vyzval soud žalobce dle § 37 odst. 5 věty první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), k odstranění vad žaloby, konkrétně k doplnění žalobních bodů. Pro splnění uložené povinnosti stanovil krajský soud žalobci lhůtu 20 dnů od doručení usnesení. Současně poučil žalobce o následcích nedoplnění.

[5] Dne 4. 10. 2016 bylo krajskému soudu prostřednictvím datové schránky doručeno sdělení JUDr. Richarda Třeštíka, advokáta, datováno dne 2. 10. 2016, o odvolání plné moci ze strany žalobce s tím, že JUDr. Třeštík již žalobce dále nezastupuje.

[6] Žalobce žalobu ve stanovené lhůtě 20 dnů, tj. do 12. 10. 2016, nedoplnil, krajský soud proto usnesením ze dne 20. 10. 2016, č. j. 42 Az 10/2015 - 55, žalobu odmítl dle § 46 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 37 odst. 5 s. ř. s. z důvodu nedostatku podmínek řízení, pro které nebylo možno v řízení pokračovat. Usnesení bylo žalobci doručeno 27. 10. 2016.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[7] Proti tomuto usnesení podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[8] Stěžovatel v kasační stížnosti uvedl, že napadené usnesení nemůže obstát v testu zákonnosti, zejména pro jeho nepřiměřenost a nepřezkoumatelnost.

[9] Stěžovatel namítl, že napadené rozhodnutí je neurčité a tudíž nepřezkoumatelné v závěru, že stěžovatel vědomě neodstranil vady žaloby. Stěžovatel vyjádřil přesvědčení, že krajský soud by k odmítnutí žaloby pro nedostatek podmínek řízení dle § 46 odst. 1 písm. a) ve spojení § 37 odst. 5 s. ř. s. mohl přistoupit pouze v případě skutečně vědomého neodstranění vad.

[10] Stěžovatel poukázal, že výzva k odstranění vad byla doručena pouze jeho zástupci, nikoli jemu samotnému. Zároveň zdůraznil, že nebylo posouzeno, kdy došlo k faktickému vypovězení plné moci advokátovi, a zda tedy v době doručování výzvy byl tento advokát zástupcem stěžovatele.

[11] Stěžovatel konstatoval, že mezi podáním žaloby dne 10. 12. 2015 a doručením výzvy zástupci stěžovatele dne 22. 9. 2016 uplynula velmi dlouhá doba. Pro posouzení řádnosti doručení výzvy k odstranění vad žaloby tak dle stěžovatele měla být zvážena možnost, že mohlo dojít k vypovězení plné moci zástupci ze strany stěžovatele, a že po vyrozměnění soudu ze strany zástupce o ukončení zastoupení mělo být následně doručováno opětovně samotnému stěžovateli.

pokračování

[12] Z obsahu napadeného usnesení dle stěžovatele nevyplývá, zda byl v době doručování výzvy zástupce stále zmocněn k zastoupení stěžovatele ve věci doručování výzvy. Stěžovatel uzavřel, že rozhodnutí krajského soudu považuje za nepřezkoumatelné, a navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[13] Žalovaný ve vyjádření ze dne 13. 1. 2017 uvedl, že se k postupu soudu ani oprávněnosti kasační stížnosti nemohl vyjádřit, neboť na věcné projednání zákonnosti správního rozhodnutí zatím nedošlo.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[14] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti, a přitom neshledal vady uvedené v odstavci 4, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

[15] Jakkoli stěžovatel označoval své stížní důvody jako důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s., ve skutečnosti jsou podřaditelné toliko pod písm. e) uvedeného odstavce, jelikož předmětem kasační stížnosti je usnesení krajského soudu o odmítnutí žaloby, přesněji řečeno zákonnost tohoto usnesení.

[16] Nejprve se Nejvyšší správní soud zabýval uplatněnou námitkou nepřezkoumatelnosti rozhodnutí krajského soudu, neboť pouze přezkoumatelné rozhodnutí je zpravidla způsobilé být předmětem hodnocení z hlediska tvrzených nezákonností a vad řízení (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2009, č. j. 2 Azs 47/2009 – 71).

[17] K otázce nepřezkoumatelnosti rozhodnutí soudu pro nedostatek důvodů se zdejší soud vyjádřil již v rozsudku ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 – 75, publ. pod č. 133/2004 Sb. NSS, v němž uvedl, že *„[n]edostatkem důvodů pak nelze rozumět dílčí nedostatky odůvodnění soudního rozhodnutí, ale pouze nedostatek důvodů skutkových. Skutkovými důvody, pro jejichž nedostatek je možno rozhodnutí soudu zrušit pro nepřezkoumatelnost, budou takové vady skutkových zjištění, která utvářejí rozhodovací důvody, typicky tedy tam, kde soud opřel rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem anebo tam, kdy není zřejmé, zda vůbec nějaké důkazy v řízení byly provedeny.“* Za nepřezkoumatelné se považuje též rozhodnutí, v němž se soud nevypořádá se všemi uplatněnými žalobními body (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 4. 2004, č. j. 4 Azs 27/2004 – 74). Nepřezkoumatelným pro nedostatek důvodů je také takové rozhodnutí krajského soudu, z jehož odůvodnění není *„zřejmé, proč soud nepovažoval za důvodnou právní argumentaci účastníka řízení v žalobě a proč žalobní námitky účastníka považuje za liché, mylné nebo vyvrácené, nutno pokládat takové rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. zejména tehdy, jde-li o právní argumentaci, na niž je postaven základ žaloby. Soud, který se vypořádává s takovou argumentací, ji nemůže jen pro*

nesprávnost odmítnout, ale musí také uvést, v čem konkrétně její nesprávnost spočívá“ (podle rozsudku NSS ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 – 44, publ. pod č. 689/2005 Sb. NSS).

[18] V nyní zkoumaném případě se krajský soud skutkovou rovinou věci vůbec nezabýval. Krajský soud nemohl pochybit tím, že by se řádně nevypořádal s žalobními body, neboť je stěžovatel vůbec nedoplnil. Napadaným usnesením byla právě z tohoto důvodu žaloba odmítnuta.

[19] Stěžovatel namítl, že se krajský soud nevyjádřil k odvolání plné moci advokátu JUDr. Třeštíkově ze strany stěžovatele a že neposoudil, kdy k odvolání plné moci došlo, aby mohl vyhodnotit, zda neměla být výzva k doplnění žaloby znovu doručena přímo stěžovateli.

[20] Klíčovou otázkou kasační stížnosti je účinnost výpovědi plné moci vůči správnímu soudu. Soudní řád správní komplexně neupravuje zastupování osob v řízení na základě plné moci. Ustanovení § 35 odst. 2 až 7 s. ř. s. pojednávají výhradně o osobách, které mohou zastupovat účastníka (navrhovatele) před správními soudy, stanovují podmínku osobního jednání zástupce a nepřipouštějí více zástupců v téže věci. Za této situace je třeba v souladu s § 64 s. ř. s. přiměřeně použít ustanovení zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále jen „o. s. ř.“).

[21] Podle § 28 odst. 1 o. s. ř. zástupci, jež si účastník zvolil, udělí písemně nebo ústně do protokolu procesní plnou moc nebo plnou moc jen pro určité úkony. Podle odst. 2 jsou odvolání plné moci účastníkem nebo její výpověď zástupcem vůči soudu účinné, jakmile mu byly účastníkem nebo zástupcem oznámeny; vůči jiným účastníkům řízení jsou účinné, jakmile jim byly oznámeny soudem. Jak vyjádřil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 29. 1. 2014, č. j. 1 As 152/2013 – 32, citovaná ustanovení „*vycházejí z principu, podle něž musí být mezi zastoupeným účastníkem (zmocnitelem) a zástupcem (zmocněncem) uzavřena smlouva o zastoupení, která je právním důvodem vzniku zastoupení. Tu je však třeba odlišovat od plné moci, která je jednostranným projevem vůle adresovaným soudu, jímž zmocnitel vůči soudu osvědčuje existenci a rozsah zmocněncova oprávnění za něj jednat (viz k tomu též Drápal, L., Bureš, J. a kol. Občanský soudní řád I. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009, s. 177). Stejně jako při prokázání existence (vzniku) zastoupení je pro soud rozhodná plná moc a nikoliv sama smlouva o zastoupení, při zániku zastoupení soud přihlíží pouze k oznámení o výpovědi plné moci (jejím odvolání), nikoliv k samotné výpovědi či odvolání plné moci.*“

[22] Rovněž komentářová literatura uvádí, že „*[p]lná moc zásadně platí od okamžiku, kdy byla soudu oznámena, do okamžiku, kdy je soudu oznámeno její odvolání zastoupeným nebo vypovězením zástupcem (§ 28 odst. 2 OSŘ a § 64 SŘS).*“ – viz Potěšil, L. Šimíček, V. aj. Soudní řád správní. Komentář. Praha: Leges, s. r. o., 2014.

[23] V nyní posuzovaném případě tak krajský soud správně vycházel ze sdělení JUDr. Třeštíka, které obdržel 4. 10. 2016. Od tohoto dne nastaly účinky odvolání plné moci vůči soudu, který již nadále s JUDr. Třeštíkem nekomunikoval jako se zástupcem stěžovatele. Je třeba zdůraznit, že krajský soud neměl povinnost zjišťovat, kdy došlo k momentu faktického odvolání, a v souladu s výše citovanými názory judikatury i doktríny měl povinnost brát v potaz změny v zastoupení od okamžiku, kdy mu byly

pokračování

oznámeny, tj. od 4. 10. 2016. Vzhledem k tomu, že se tak stalo až po řádném doručení výzvy k doplnění žaloby, neměl krajský soud důvod tuto výzvu znovu zasílat přímo stěžovateli. Ani v případě, že by zástupce JUDr. Třeštíka stěžovatele neinformoval o nutnosti doplnit žalobu o žalobní body, by nebylo možné toto klást k tíži správnímu soudu. Význam porušení povinností ze vztahu mezi zmocnitelem a zmocněncem by pak spočíval pouze na úrovni soukromoprávního vztahu (vznik odpovědnosti a případného nároku na náhradu škody), nikoliv ve vztahu k soudu, bylo-li mu ukončení zastupování zákonem předepsaným způsobem oznámeno (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. ledna 2014, č. j. 1 As 152/2013 – 32).

[24] S ohledem na zásadu procesní ekonomie nelze po soudech rozumně požadovat, aby v průběhu řízení před každým úkonem ověřovaly, zda stále trvá zastoupení, které mu bylo oznámeno. Stěžovatel navíc neuvedl nic, z čeho by vyplývalo, že plnou moc udělenou JUDr. Třeštíkově odvolal ještě před doručováním výzvy k doplnění žaloby, a že by se tedy předmětná výzva nedostala do sféry stěžovatele.

[25] Je možno shrnout, že krajský soud nepochybil, když jednal se zástupcem stěžovatele až do doby, než mu bylo oznámeno odvolání plné moci. S ohledem na to, že účinky zastoupení vůči soudu od momentu, kdy je soudu oznámeno, trvají, krajský soud neměl povinnost zjišťovat, zda v době doručování výzvy k doplnění žaloby oznámené zastoupení nebylo odvoláno. Ani po odvolání plné moci již krajský soud neměl povinnost znovu doručovat, neboť závazky z doby trvání zastoupení příslušely vypořádat mezi zástupcem a stěžovatelem. Usnesení, kterým krajský soud po marném uplynutí lhůty k doplnění žalobu odmítl, bylo vydáno v souladu se zákonem.

IV. Závěr a náklady řízení

[26] Nejvyšší správní soud ze všech shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s. zamítl. Ve věci rozhodl v souladu s § 109 odst. 2 s. ř. s., podle něhož rozhoduje Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti zpravidla bez jednání, když neshledal důvody pro jeho nařízení.

[27] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 věta první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. února 2017

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu